

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16.10.2018 r. złożonym do Sądu Rejonowego (...) w L. powód (...) sp. z o.o. w W. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego kwoty 1140,14 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W pisemnych motywach pozwu powód podał, że swoje roszczenie wywodzi z umowy o pożyczki nr (...), z której pozwany się nie wywiązał, a którą to wierzytelność nabył w drodze cesji wierzytelności. Na kwotę dochodzoną pozwem składały się następujące należności: 600 zł niespłacona pożyczka, 150 zł prowizji, 151,36 zł skapitalizowane odsetki za opóźnienie, 200 zł koszty monitów, 38,78 zł skapitalizowane odsetki za opóźnienie w płatności opłat za monity.

Pozwany nie stawiał się na termin rozprawy, pomimo prawidłowego zawiadomienia, nie żądał przeprowadzenia rozprawy podczas swojej nieobecności, nie złożył w sprawie żadnych wyjaśnień, w tym odpowiedzi na pozw.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

N. (...) przy zawieraniu z konsumentami umów pożyczek posługuje się wzorcem umowy. Elementem wzorca jest załącznik nr 1 – ogólne warunki udzielania pożyczek przez N. (1). Zgodnie z wzorcem umowy pożyczki i załącznikiem zawarcie przyszłych umów pożyczki może nastąpić za pośrednictwem wiadomości SMS lub konta użytkownika na warunkach określonych w ogólnych warunkach (§ 8 ust. 2 umowy). W załączniku nr 1 zastrzeżono, że pożyczkodawca wyśle m.in. na adres pożyczkobiorcy umowę pożyczki, ogólne warunki i formularz informacyjny za pośrednictwem poczty elektronicznej. Pożyczkodawca był zobowiązany wydrukować otrzymane dokumenty, podpisać każdą stronę każdego dokumentu, a następnie wysłać podpisane dokumenty na adres pożyczkodawcy. Umowa pożyczki miała być zawarta z chwilą otrzymania przez pożyczkodawcę całego kompletu należycie podpisanych dokumentów. Pożyczkodawca nie mógł złożyć wniosku o kolejną pożyczkę, jeżeli pożyczkodawca nie otrzymał podpisanych przez pożyczkobiorcę dokumentów, o których mowa wyżej (§ 7 ust. 12 i 13 ogólnych warunków). W sytuacji, gdy pożyczkodawca pozytywnie przeszedł procedurę weryfikacji, otrzymał i terminowo spłacił w całości pożyczkę wraz z opłatami, był on uprawniony do uproszczonej procedury przy kolejnej pożyczce (§ 8 ust. 1 i 2 ogólnych warunków). Uproszczona procedura miała polegać na uzyskaniu kolejnej pożyczki za pośrednictwem konta użytkownika bądź za pośrednictwem SMS, wysyłając wiadomość tekstową zawierającą kwotę pożyczki, ilość dni i „akceptuje”. Po przeprowadzeniu kontroli kredytowej pożyczkodawca miał obowiązek wysłać sms z danymi konkretnej pożyczki, zaś pożyczkobiorca – przesłać sms zwrotny o treści „Akceptuję”, co oznaczało potwierdzenie zarówno podstawowych danych umowy pożyczki (kwotę, termin spłaty, RRSO, wysokości opłaty i łącznej kwocie do spłaty) oraz ogólnych warunków umowy (§ 9B). Poza tym według zapisów ogólnych warunków prawa i obowiązki pożyczkobiorcy wynikające z umowy pożyczki nie mogły być przedmiotem cesji bez uprzedniej pisemnej zgody pożyczkodawcy (§ 21 ogólnych warunków). W załącznikach wskazano również wysokość prowizji w zależności o kwoty pożyczki oraz opłaty za obsługę zadłużenia wymagalnego po 50 zł za każdy monit, maksymalnie 200 zł.

Dowód: umowa pożyczki z załącznikiem k. 30-34

Umowa pożyczki nie została podpisana przez J. O.. Nie zawiera również danych pozwanego.

Okoliczności bezsporne

W dniu 30.10.2015r. nieokreślony podmiot wysłał na nieokreślony numer telefonu dwa smsy informujące o możliwości pożyczki kwoty 600 zł, pod warunkiem wysłania sms o treści 600 PLN 30 dni akceptuje na (...) oraz o przelewie następnego dnia. Na pierwszą wiadomość odpowiadano zgodnie z jej treścią.

Dowód: wydruki sms k. 16

W dniu 30.10.2015r. została wystawiona faktura numer (...) na łączną kwotę 750 zł, tj. 600 zł pożyczki i 150 zł kosztów administracyjnych. Termin spłaty upływał 30.11.2015r. Numer klienta na fakturze oznaczono na (...). W przedmiotowym dokumencie ujęto też dane pozwanego J. O. i jego adres. Dokument nie zawierał podpisu ani danych wystawcy. W dniu 31.10.2015r. (...) sp. z o.o. w W. przelała na rzecz J. O. kwotę 600 zł tytułem 600 pln, 30 dni, (...). Przelewu dokonano z jednego z rachunków widniejących na fakturze oraz w umowie.

Dowód: faktura k. 29, potwierdzenie przelewu k. 35, umowa pożyczki z załącznikiem k. 30-34

W nieokreślonych dniach nieokreślony podmiot wystawił cztery wezwania do zapłaty J. O. na kwoty odpowiednio: 800 zł z terminem spłaty pożyczki do dnia 10.12.2015r., 850 zł z terminem spłaty pożyczki do dnia 20.12.2015r., 900 zł z terminem spłaty pożyczki do dnia 30.12.2015r., 950 zł z terminem spłaty pożyczki do dnia 30.12.2015r.

Dowód: wezwania do zapłaty k. 36-39

W dniu 20.10.2016r. (...) Bank (...) z siedzibą na M.przeniósł na (...) sp. z o.o. w W. zorganizowaną część (...) Bank składającą się z pożyczek uwzględnianych w portfelu pożyczek polskich N. wraz bazą danych i itp. Załącznik numer 1 do umowy określał pożyczki polskie. Do umowy załączono wydruk zawierający m.in. dane personalne J. O., nr (...) i kwotę 950 zł.

Dowód: akt przeniesienia wierzytelności (...) k. 17-19

W dniu 3.08.2017r. (...) sp. z o.o. w W. sprzedała na rzecz F. (...) w R. wierzytelności zgodnie z zestawieniem nr 1 do umowy. Do umowy załączono fragment tabeli dotyczącej J. O., któremu miała zostać udzielona pożyczka nr (...) w wysokości 600 zł, zaś saldo do spłaty wyniosło 950 zł. W dniu 4.09.2017r. między F. (...) w R. a (...) sp. z o.o. w W. została zawarta umowa o powierniczy przelew wierzytelności, w ramach której cedent zobowiązał powiernika do podjęcia działań zmierzających do spełnienia świadczenia przez dłużnika w drodze windykacji polubownej, prowadzenia postępowania sądowego oraz egzekucyjnego, a także powierzył powiernikowi wierzytelności określone w załączniku nr 1 wraz z wszystkimi związanymi z tym prawami. Powiernik zobowiązał się do prowadzenia działań zmierzających do spełnienia świadczenia przez dłużnika w imieniu własnym, lecz na rzecz cedenta. W nieponumerowanym załączniku do ww. umowy wskazano dane J. O., któremu miała zostać udzielona pożyczka nr (...).

Dowód: umowa sprzedaży wierzytelności k. 23-25, umowa o powierniczy przelew k. 26-28.

Pismem z dnia 9.08.2017r. (...) sp. z o.o. w W. zawiadomiła J. O. o przelewie wierzytelności wzywając do zapłaty kwoty 1057,13 zł. Pismem z dnia 18.12.2017r. (...) sp. z o.o. wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 1080,82 zł oraz złożyła propozycję rozłożenia należności na raty.

Dowód: zawiadomienie o przelewie k. 40, wezwanie do zapłaty k. 41

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów załączonych do pozwu, których prawidłowość nie była kwestionowana przez strony postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z twierdzeniami pozwu, pozwaną z pierwotnym wierzycielem N. (...) łączyła umowa pożyczki nr (...), uregulowana w przepisach Kodeksu cywilnego. Powód w żaden sposób nie dowiódł, że umowa ta została skutecznie zawarta, ani że nabył wierzytelność z tej umowy, tym samym nie wykazał swojej legitymacji czynnej.

Należy tu mieć na uwadze, iż zgodnie z zapisami wzorca umowy i ogólnych warunków umowy, warunkiem skutecznego zawarcia umowy pożyczki było podpisanie i odesłanie przez pozwanego dokumentów precyzyjnie wymienionych we wzorze. Powód nie przedłożył egzemplarza umowy zawierającego dane pozwanego. Nie przedłożył także żadnego

podpisanego przez pozwanego dokumentu świadczącego o zawarciu przez niego rzeczony umowy pożyczki objętej żądaniem pozwu. Zgodnie z zapisami umowy, dopiero po podpisaniu wszystkich jej egzemplarzy wraz z załącznikami oraz otrzymaniu przez N. (...) kompletu dokumentów mogły być skutecznie zawarte kolejne umowy pożyczki w formie uproszczonej, w tym przez wymianę wiadomości sms. Zaznaczyć też trzeba, że przedłożona przez stronę powodową faktura nie zawiera danych wystawcy. Trudno zatem powiązać ją z umową pożyczki. Rozmieszczenie dokumentów nie pozwala też na uznanie, iż stanowi ona integralną część umowy pożyczki, zwłaszcza wobec braku podpisu samego pozwanego na złożonej do akt umowie. W samym wzorcu umowy nie przewidziano potwierdzenia zawarcia pożyczki jakąkolwiek fakturą. Nie można przy tym pominąć faktu, że sam przelew w dniu 31.10.2015r. kwoty 600 zł został zrealizowany przez firmę (...) sp. z o.o. w W., która to spółka nie była stroną umowy pożyczki, a według twierdzeń pozwu wierzytelność z tejże umowy miała przejść na tenże podmiot dopiero rok później. Numer konta, z którego dokonano przelewu, pokrywa się z numerem konta wskazanym w umowie i fakturze. Powyższe powoduje, iż nie sposób uznać czy i który faktycznie podmiot udzielił pozwanemu pożyczki opisanej w pozwie. W szczególności nie przedstawiono żadnej umowy pożyczki zawartej z pozwanym przez (...) sp. z o.o. w W., ani tym bardziej jakichkolwiek warunków tejże umowy, w tym opłat i terminu spłaty. Jak już była o tym mowa, nie przedłożono też prawidłowej umowy zawartej między pozwanym a (...) Bank (...).

Nadto zaznaczyć trzeba, iż do umowy przeniesienia zorganizowanej części (...) Bank na (...) sp. z o.o. w W. nie załączono załącznika numer 1, w którym miał zostać sprecyzowany przedmiot umowy. Załączono jedynie nieopisany wydruk różnych danych, w tym danych pozwanego i pożyczki objętej żądaniem pozwu. Nie sposób zatem uznać, że przedmiotem przelewu z dnia 20.10.2016r. była wierzytelność wobec pozwanego. Powód nie przedłożył wszak ani całości ani nawet fragmentu załącznika nr 1 do tejże umowy. Skoro zatem nie wykazano, iż w ogóle umowa pożyczki nr (...) została przez pozwanego zawarta z N. (...) oraz że następnie wierzytelność ta przeszła na spółkę (...) sp. z o.o. w W., to również kolejne podmioty (F. (...) w R. iE. (...) sp. z o.o. w W.) nie mogły skutecznie nabyć wierzytelności wobec pozwanego z konkretnej umowy pożyczki. Podkreślić w tym miejscu trzeba, że także do umowy cesji z dnia 3.08.2017r. i 4.09.2017r. nie załączono ani całości ani fragmentu załącznika nr 1. Złożone do akt sprawy wydruki nie uprawniają do konkluzji, iż są to fragmenty właśnie tychże załączników precyzujące przedmiot cesji i cesji powierniczej.

Wykazanie legitymacji czynnej jest podstawową powinnością procesową każdego powoda. W przedmiotowej sprawie powód będąc podmiotem, którego podstawową działalnością jest nabywanie wierzytelności pieniężnych na szeroką skalę, z uwagi na zakres prowadzonej działalności, winien w sposób szczególny i niewątpliwy wykazać, że nabył ze skutkiem prawnym konkretną, określoną wierzytelność wobec pozwanego. Sam fakt wezwania pozwanego do zapłaty kwoty określonej w pozwie nie zwalnia powoda z tego obowiązku i nie dowodzi uprawnienia do występowania po stronie powodowej w sprawie.

Jednocześnie podkreślić trzeba, że to na powodzie ciąży obowiązek wykazania okoliczności, z których wywodzi skutki prawne. Sąd nie jest zobowiązany do wzywania strony o dodatkowe dokumenty wykazujące legitymację czynną, zwłaszcza że powód jest reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika. Stosownie do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co oznacza, że Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód.

Podkreślić trzeba, iż niedołączenie omówionych wyżej załączników do trzech umów przelewu w żadnym razie nie może być potraktowane jako omyłka. Po pierwsze powód reprezentowany jest przez profesjonalnego pełnomocnika. Po drugie w dobie obostrzonych rygorów dotyczących postępowania dowodowego nie może uznać, że jakikolwiek dokument został załączony do pozwu przypadkowo, bądź jedynie przez przypadek pominięty. Przypomnieć trzeba, iż na podstawie samych twierdzeń pozwu Sąd Rejonowy (...) w L. odmówił wydania nakazu zapłaty.

Z opisanych powyżej przyczyn stwierdzić trzeba, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz jako cesjonariusza kwoty dochodzonej pozwem. Wobec nie wykazania legitymacji czynnej powództwo podlegało oddaleniu.

Już tylko na marginesie odnotować trzeba, iż strona powodowa nie udowodniła również samej wysokości żądania pozwu. Otóż zgłaszając żądanie zasądzenia poza należnością z tytułu niespłaconej pożyczki (600 zł), prowizji (150 zł) i odsetek od tychże należności, powód domagał się jeszcze kwoty 200 zł z tytułu opłat za monity wraz z odsetkami. Powód nie przedłożył żadnego dowodu na okoliczność, iż jakikolwiek monit został wysłany do pozwanego. Należy tu podkreślić, że załączone do pozwu wezwania do zapłaty nie zawierają dowodu nadania. W żadnym przedłożonym przez powoda dokumencie nie został określony numer telefonu pozwanego. Nadto przewidziane rzekomą umową pożyczki koszty czterech monitów w wysokości 200 zł, przy uwzględnieniu wysokości udzielonej pożyczki, są rażąco wygórowane (ponad 33 % wartości pożyczki) i mają na celu bezpodstawne wzbogacenie przedsiębiorcy kosztem konsumenta. Nałożenie przez pożyczkodawcę na konsumenta obowiązku zapłaty kosztów w takiej wysokości stanowi niedozwoloną klauzulę umowną, rażąco naruszając interes pozwanej jako konsumenta, co oznacza, że w myśl art. 385¹ § 2 k.c. rzekoma umowa nie wiąże w tej części J. O.. Skoro koszty monitów stanowią niedozwolone klauzule umowne, to także dochodzenie od tychże kosztów jest nieuprawnione. Nawet w przypadku zatem przedłożenia prawidłowej umowy pożyczki i wykazania legitymacji czynnej powództwo mogłoby zostać uwzględnione jedynie w części dotyczącej kapitału pożyczki, prowizji i odsetek od tych należności.

W przedmiotowej sprawie Sąd wydał wyrok zaoczny, z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c. Wydanie wyroku zaocznego nie przesądzało jednak o uwzględnieniu powództwa. Z przepisu art. 339 § 2 k.p.c. wynika bowiem, że sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

W przedmiotowej sprawie twierdzenia faktyczne powoda budziły jednak uzasadnione wątpliwości Sądu w świetle dokumentów załączonych do pozwu, co w konsekwencji skutkowało oddaleniem powództwa.

Brak rozstrzygnięcia o kosztach procesu wynikał z faktu, iż wszystkie koszty zostały poniesione przez powoda, czyli stronę przegrywającą sprawę.

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda

2. Kal. 14 dni

G., dnia 13.03.2019 r.